ความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความในการกระทำผิดจริยธรรม
ACCOUNTABILITY OF LAWYER'S PROFESSION ON THE VIOLATION OF ETHICS

วรพจน์ ถนอมกุล*
Worapote Thanomkul*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการกระทำผิดจริยธรรม หรือการประพฤติผิดมรรยาททนายความ 2) เพื่อศึกษาถึงสภาพความเป็นมาของแนวปัญหา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ การลงโทษเมื่อทนายความกระทำผิดจริยธรรม รวมทั้งการปลูกฝังจริยธรรมและการพัฒนาการด้านจริยธรรมของทนายความ และ 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องการเพิ่มขึ้นของจำนวนคดีมรรยาททนายความให้ลดน้อยลงให้มากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเอกสารจากหนังสือ บทความ และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นจากสื่อออนไลน์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ รวมทั้งทำการสัมภาษณ์เชิงลึกประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องจริยธรรมรวม 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ 2) บุคลากรในสภาทนายความ และ 3) ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายอื่น เช่น ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ นักวิชาการ อาจารย์สอนวิชากฎหมาย เป็นต้น

จากผลการวิจัยพบว่า โดยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายปัญหาเกิดขึ้นจาก 1) กฎหมายที่ใช้ในการกำกับควบคุมจริยธรรมหรือมรรยาทของทนายความที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาจำนวนคดีมรรยาททนายความที่เพิ่มสูงขึ้นได้ 2) สมควรที่จะต้องมีมาตรการอื่นๆ มาใช้ร่วมกันกับการบังคับด้วยกฎหมายที่แก้ไขปรับปรุงใหม่ โดยใช้ไปพร้อมๆ กัน

การแก้ไขปัญหาเรื่องการเพิ่มขึ้นของจำนวนคดีมรรยาททนายความสามารถทำได้โดยการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่ใช้ในการกำกับควบคุมจริยธรรมหรือมรรยาทของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ โดยการเพิ่มความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความในเรื่องโทษ และการเพิ่มหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำกับควบคุมเรื่องจริยธรรมระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพทนายความด้วยกันเอง รวมทั้งการเพิ่มมาตรการอื่นนอกจากมาตรการทางกฎหมายที่ต้องนำมาใช้ไปพร้อม ๆ กัน

* Doctor of Laws Program, Faculty of Law, Pathumthani University